

[Himmelstrup.]

havde produceret Gær, og som i teknisk og økonomisk Henseende maatte formodes at være eventuelt kommende Konkurrenter overlegne, efter en Priskamp vilde slaa disse Konkurrenter ned og skabe et faktisk Monopol paa Produktionen af denne Vare, uden at dette var under nogen som helst Kontrol. Paa den anden Side maatte man være klar over, at det ikke er ønskeligt — at vi i det mindste maatte se saadan paa det, at det ikke er ønskeligt — at udstrække en Monopolordning ud over det nødvendige. Under de Udvalgsbehandlinger, vi havde i December Maaned, blev vi klar over, at hele den betydelige Stigning i Produktions- og Fordelingsomkostningerne, som havde fundet Sted for Sprittens Vedkommende i den Tid, den havde været inde under Monopol, naturligt maatte tilsiige os, at vi ikke skulde have Gæren med ind under Monopolet. Den højtærede Handelsminister var under de daværende Forhold ikke i Stand til at fremføre saadanne Grunde, at han kunde overbevise os om det modsatte.

Efter at Sagen nu har været behandlet i Landstinget, er der sket dette, at vore Venner oppe i Landstinget har overtydet os om, at de Vanskeligheder, som vil være forbundet med at udskille Gæren af Ordningen, rent teknisk, rent økonomisk er overmaade store, at endvidere det, jeg kaldte det historiske Moment, at der altid har været denne Forbindelse mellem Spritten og Gæren, var et Argument, som man maatte tillægge en ganske særlig Betydning. Dette har da bevirket, at vi fra vor Side under de givne Forhold maa mene, at en Bevarelse af Gæren under Monopolet vil kunne forsvares.

Det næste Stridsspørgsmaal var Spørgsmaalet om Prisen paa Kartofflerne, og her har vi altid været af den Opfattelse, at man stod over for en Produktionsgren, som var i Stand til at betale Kartoffeldyrkerne en god og passende Pris for Kartofflerne. Vi mente, det var nødvendigt at kræve dette, fordi alle andre Led i denne Produktionsproces i Virkeligheden var tilgodeset paa en for dem tilfredsstillende Maade. Det gælder den øverste Ledelse. Det gælder Kapitalen, som gennem Aarene har faaet en Forrentning af 12 pCt. Det gælder utvivlsomt ogsaa de Funktionærer og Arbejdere, som har været og er ansat i denne Virksomhed. Det gælder ikke mindst de Forhandlere, der forhandler Produkterne, og som, hvad jeg oplyste ved Lovforslagets anden Behandling, faar en særdeles rundelig Betaling — hvis jeg ikke husker fejl 65 Øre pr. Flaske — for at sælge et vist Kvantum af Aalborgtaffelakvavit videre til Købman-

den, hvem der ogsaa er sikret en overmaade rimelig og god Fortjeneste, idet Købmanden eller Høkeren faar ikke mindre end 1 Kr. 20 Øre minus nogle faa Procent af Udsalgsprisen for at levere en Flaske Aalborgtaffelakvavit over Disken.

Det var Grunden til, at vi fra vor Side mente, at der maatte sikres Kartoffeldyrkerne en rimelig Pris for Kartofflerne. Jeg vil gerne i Modsetning til den ærede Ordfører for Flertallet (Hartvig Frisch) siige, at vi mener ikke, at det Ændringsforslag, som er stillet af Flertallet, og som den ærede Ordfører anbefalede til Vedtagelse, er tilfredsstillende, men at den Affattelse, som de paagældende Bestemmelser har faaet i det andet høje Ting, og som nu findes i Lovforslagets § 2, Litra g., er det rigtigt at fastholde. Sagen er nemlig den, at det Ændringsforslag, som er stillet af Flertallet, i Virkeligheden kun giver Sikkerhed, hvis Majspriserne gaar ned, for en Pris, som er lige saa høj som den, der ydes til Dyrkerne af Kartoffler til Kartoffelmelsproduktionen, en Pris, som blev fastsat i Foraaret, og som alle allerede dengang var enige om var lav, og som altsaa er mere utilfredsstillende nu, hvor vi dog paa forskellige Omraader har forsøgt at gennemføre en Politik, der skal hæve Priserne paa Landbrugets Produkter.

Jeg gaar imidlertid ud fra, at med den Formulering, som er givet i Ændringsforslagets 2det Punktum, mener Ministeren ogsaa at skulle tage Hensyn til den Amortisation af Fabrikkerne, som jo er tilsikret Avlerne af Kartoffler til Kartoffelmelsproduktionen. Men end ikke dette mener vi fra vor Side vil være tilfredsstillende, og jeg frygter for, at det vil være meget svært at udregne den Størrelse rigtigt, som den Andel, der skal amortiseres, bør sættes til, naar Ministeren skal til at indregne den i den Pris, som gives for Kartoffler, der leveres til Spritproduktionen. Men jeg gaar ud fra, at dette er Tilfældet. Jeg beder om, at den højtærede Minister vil enten bekræfte eller afkræfte dette, naar han nu faar Ordet.

Alt i alt maa vi altsaa mene, at Vedtagelsen af dette Ændringsforslag vil faktisk ikke skaffe Kartoffeldyrkerne en højere Pris for Kartofflerne end den, der er tilsikret Dyrkerne af Kartoffler til Kartoffelmelsproduktionen, saafremt der ikke kommer et opadrivende Moment i de højere Majspriser, til hvilke der jo ifølge Ændringsforslagets sidste Stykke skal tages Hensyn. Vi mener derimod, at den Formulering, disse Bestemmelser i Lovforslagets § 2 under Litra g. har faaet i Landstinget, er mere stemmende med Ret og Rimelighed, fordi